

ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

Η ΕΝΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΚΑΙ ΑΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΤΗΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ

www.sartzetakis.gr

**Η ΕΝΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ
ΚΑΙ ΑΙ ΠΑΓΙΔΕΣ ΤΗΣ**

Υπό
ΧΡΗΣΤΟΥ Α. ΣΑΡΤΖΕΤΑΚΗ

1.- Διὰ προηγουμένου άρθρου μου, ὑπὸ τὸν τιτλον «*Προλεγόμενα μιᾶς ἐπὶ θύραις ἐθνικῆς καταστροφῆς. Ὁ ἐνταφιασμός τῆς Κύπρου μὲ τὸ Σχέδιον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ο.Η.Ε. Κόφι Ανάν*», εἶχα περιορισθῆ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῶν ὀλεθρίων διὰ τὴν Κύπρον συνεπειῶν ἀποδοχῆς τοῦ ἐν λόγῳ Σχεδίου καὶ δὲν ἠσχολήθην μὲ τὸ θέμα τῆς ἐντάξεως τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν. Ἄλλωστε αἱ γραμμαὶ ἐκεῖναι εἶχαν γραφῆ πρὸ τῆς 12^{ης} Δεκεμβρίου 2002, ὅποτε ἐγένεν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Σύνοδος Κορυφῆς τῆς Κοπεγχάγης. Ἦδη, ἐν ὄψει τῶν εἰς αὐτὴν ἀποφασισθέντων, καὶ συγκεκριμένως μὲ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὑποψηφιότητος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν, ἴσως νὰ ξενίζη ἢ ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὸ ἄρθρον μου ἐκεῖνο (ὑπὸ τὸν ἀριθ.1) διατυπωθεῖσα κρίσις περὶ «*παταγῶδους ἀποτυχίας τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς*»· ἐὰν ὄχι εἰς τὴν γενικότητά της, τοῦλάχιστον ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ Κυπριακόν.

Ἀλλὰ τέτοιος προβληματισμός δὲν εὐσταθεῖ. Καὶ προφανῶς διακατέχει τοὺς καλοπίστους συμπατριῶτες μας, αὐτοὺς οἱ ὅποιοι, χωρὶς νὰ γνωρίζουν καὶ ἐξετάσουν, προφανῶς ἐσαγηνεύθησαν ἀπὸ ἐπισήμους δηλώσεις καὶ σκηρικὸν θριαμβολογιῶν, τὸ ὅποιον ἐστήθη ἐπὶ τοῦ θέματος ἰδίως τῆς ἐντάξεως καὶ ἐλειτούργησε τόσον ἐπιτυχῶς. Ὅχι δηλαδὴ καὶ τοὺς ἐν γνώσει σκεπτομένους, τοὺς πληροφορημένους, αὐτούς, οἱ ὅποιοι ἐνέκυψαν εἰς τὰ κείμενα καὶ εὐλόγως διερωτῶνται τί ἀκριβῶς σημαίνουν τὰ πράγματι εἰς τὴν Κοπεγχάγην ἀποφασισθέντα.

2.- Ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ὄντως ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ δεκτὴ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν. Ἰκανοποιηθέντος ἔτσι ὑποβληθέντος αἰτήματός της, ἢ ἀποδοχῆ του συνιστᾷ πράγματι εὐτυχῆ ἐξέλιξιν. Θὰ πρέπει ὅμως νὰ

ἴδωμεν καὶ τὶς ἀληθινὲς διαστάσεις τῆς προκειμένης ἐξελίξεως, τῆς χαρακτηριζομένης ὡς ἐπιτυχίας τῆς ἑλληνικῆς πλευρᾶς.

Ἐν πρώτοις, ἐπιτυχία ἀληθῆς θὰ προέκειτο, ἐὰν ὑπῆρχε καὶ τὸ παραμικρὸν ἐνδεχόμενον ἀπορρίψεως τῆς Κυπριακῆς ὑποψηφιότητος. Ὅμως τοιοῦτο ἐνδεχόμενον ἐξ ὀλοκλήρου ἀπεκλείετο. Πρῶτον, διότι ἡ *Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις* ὄντως ἐπεδίωκε τὴν διεύρυνσίν της, ἡ δὲ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἦτο ἡ χώρα, ἡ ὁποία μεταξὺ τῶν ἄλλων, δέκα ἐν συνόλῳ συνυποψηφίων της, ἱκανοποιοῦσε περισσότερον ὄλων τὰ κριτήρια τῆς εισδοχῆς. Ἐπομένως ἦτο ἀδύνατον εἰς τὴν *Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν*, ἐὰν ἐπεθύμει νὰ διατηρήσῃ τὴν σοβαρότητά της καὶ νὰ μὴ αὐτογελοιοποιηθῇ, νὰ στέρξῃ εἰς τὴν ἔνταξιν τῆς Κύπρου, ἀπαξ καὶ ἐνέτασεν εἰς τοὺς κόλπους της καὶ τὰς ἐν λόγῳ ἄλλας χώρας. Δεύτερον, διότι ἄλλο ἐμπόδιον εἰς τὴν ἔνταξιν δὲν ὑπῆρχε. Ἡ τουρκικὴ κατοχὴ ἐνὸς τμήματος (περίπου 40%) τοῦ ἐδάφους τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ ἡ ἐπὶ 28 καὶ πλέον ἔτη ἐκκρεμότης τοῦ θέματος τούτου, δὲν ἦτο δυνατὸν οὔτε ὡς πρόσχημα ἀποτροπῆς τῆς ἐντάξεως νὰ χρησιμοποιηθῇ. Διότι, ὡς ἀναλυτικῶς εἰς τὸ ἄρθρον μου ἐκεῖνο (ἀριθ. 8 ὑπὸ α') ἔχω ἀναπτύξει, *κατὰ τὸ Διεθνὲς Δίκαιον ἢ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ καὶ ἐπὶ τῶν κατεχομένων τὴν κυριαρχίαν της*, ἀφοῦ ἡ κυριαρχία τῆς Πολιτείας δὲν καταλύεται διὰ μόνου τοῦ πραγματικοῦ γεγονότος τῆς ξένης κατοχῆς (Δ' Σύμβασις τῆς Χάγης τοῦ 1907). Ὅστε καὶ διὰ λόγους σοβαρότητος, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τήρησιν τῶν προϋποθέσεων εισδοχῆς νέων Κρατῶν, πού ἡ ἰδία αὐτοβούλως ἔθεσε, καὶ διὰ λόγους σεβασμοῦ πρὸς κανόνας τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου, τοὺς ὁποίους βεβαίως καὶ ἦτο ἀδιανόητον ἀσυστόλως νὰ παραγνωρίσῃ εὐθέως καὶ ρητῶς Ἰτὸ ἔπραξε τοῦτο συγκεκαλυμμένως καὶ δολίως διὰ τῶν ὄσων εἰς τὰ *Συμπεράσματα* τοῦ Συμβουλίου διελήφθησαν, βλέπε κατωτέρω, ἀριθ. 5 ἐπ. καὶ ἰδίως 7 στοιχ. β' I, ἡ *Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις* δὲν θὰ ἠδύνατο ἐν προκειμένῳ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν Κυπριακὴν πρὸς ἔνταξιν ὑποψηφιότητα.

Ὅταν ὅμως κάτι ἐπέρχεται κατὰ τὴν φυσικὴν τρόπον τινὰ τῶν πραγμάτων πορείαν καὶ ἀναποτρέπτως, τότε - ὅπως εἰς τὰ ἀνθρώπινα ἔτσι καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῆς διεθνοῦς κοινωνίας - λόγος περὶ «ἐπιτυχίας» δὲν εὐστοχεῖ, τοῦλάχιστον εἰς τὴν ἕκτασιν, πού ἐπισήμως διελαλήθη.

3.- Ἀλλὰ ὑπάρχει ἐν προκειμένῳ καὶ τὸ χειρότερον. Ναὶ μὲν ἡ *Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις* ἀπεδέχθη τὴν πρὸς ἔνταξιν ὑποψηφιότητα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, οὐσιαστικῶς διότι δὲν ἠδύνατο, ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων, νὰ πράξῃ ἄλλως, πλὴν ὅμως ἐφρόντισε νὰ συνδέσῃ μὲ τὴν ἐν λόγῳ ἔνταξιν οὐσιαστικὰ δεσμὰ εἰς τὴν *Κυπριακὴν Δημοκρατίαν*. Τὸ ἔπραξε μὲ τὰ «*Συμπεράσματα*» τῆς ἐν λόγῳ συνόδου της κορυφῆς τῆς *Κοπεγχάγης*, συγκεκριμένως μὲ τὰ *Σημεῖα ὑπ' ἀριθ. 16 ἕως 18* αὐτῶν.

Πρόκειται ἀληθῶς περὶ συνεχείας καὶ ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον μεταμφιέσεως ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀποφασισθῆ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1999, κατὰ τὴν *Σύνοδον Κορυφῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως εἰς τὸ Ἑλσίνκι*. Τότε, διὰ τοῦ Σημείου 9 ἑδαφίου β' τῶν Συμπερασμάτων τῆς Συνόδου ἐκείνης, εἶχεν ὀρισθῆ, ὅτι ἡ πολιτικὴ διευθέτησις τοῦ Κυπριακοῦ δὲν ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἔνταξιν, ἀλλὰ μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι «*ἂν δὲν ἐπιτευχθῆ διευθέτησις ἕως τὴν ὀλοκλήρωσι τῶν ἔνταξιακῶν διαπραγματεύσεων, τὸ Συμβούλιον θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅλους τοὺς σχετικοὺς παράγοντες*». Αἱ ἀρνητικαὶ διὰ τὰ Ἑλληνικὰ (Κυπριακὰ) συμφέροντα συνέπειαι τοιαύτης ἀποφάσεως εἶχον ἔκτοτε ἐπισημανθῆ ἐκ πολλῶν πλευρῶν, καὶ ἀπὸ τὸν γράφοντα εἰς ἕκτενές ἄρθρον του (δημοσιευθὲν εἰς τὴν ἐφημερίδα *Απογευματινὴ* εἰς ἕξ συνεχείας, ἀπὸ 27.12.1999 ἕως 3.1.2000, καὶ τὸ περιοδικὸν *Ἱστοριογνωσία Μαρτίου 2000*).

Ἦδη τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν πρόσφατον σύνοδον τῆς *Κοπεγχάγης*, ἀποφασίσαν τὴν ἔνταξιν τῆς Κύπρου, χωρὶς ὄντως ἡ πολιτικὴ διευθέτησις τοῦ Κυπριακοῦ νὰ ἀποτελέσῃ προϋπόθεσίν της, δὲν εὐρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην «*νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅλους τοὺς σχετικοὺς παράγοντας*» κατὰ τὰ εἰς τὸ Ἑλσίνκι ἀποφασισθέντα. Ἀλλὰ αὐτὸ ἐγένεν ὄχι ἐκ φιλόφρονος πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πλευρὰν διαθέσεως, ὥστε νὰ δικαιολογοῦνται οἱ πανηγυρισμοὶ μας, ἀλλὰ ἀπλούστατα διότι ἐφρόντισε προηγουμένως τὸ ἴδιον τὸ Συμβούλιον, διὰ *συνεργείας* καὶ τοῦ, ὡς διεκπεραιωτοῦ τῶν θελημάτων τῶν ἰσχυρῶν ἐνεργήσαντος, *Γενικοῦ Γραμματέως* τοῦ Ο.Η.Ε. *Κόφι Ανάν*, νὰ χαλκεύσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου *ἀποπνικτικὰ εἰς βάρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας δεσμά*.

4.- Πράγματι, μὲ τὸ *Σημεῖον 16* τῶν Συμπερασμάτων τῆς Συνόδου του τῆς *Κοπεγχάγης* τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συμβούλιον «*ἐκφράζει τὴν ἱκανοποίησίν του γιὰ τὴν δέσμευσιν τῶν Ἑλληνοκυπρίων καὶ Τουρκοκυπρίων, νὰ συνεχίσουν τὶς διαπραγματεύσεις μὲ στόχον τὴν ἐπίτευξιν συνολικῆς διευθετήσεως τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος ἕως τὶς 28 Φεβρουαρίου 2003, μὲ βάσιν τὶς προτάσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν*». Ἐνῶ ἐν συνεχείᾳ χαρακτηρίζει τὶς ἐν λόγῳ προτάσεις ὡς «*μία μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ τὴν ἐπίτευξιν διευθετήσεως καὶ ἀπευθύνει ἑκκλησίαν* στοὺς ἡγέτες τῆς Ἑλληνοκυπριακῆς καὶ Τουρκοκυπριακῆς Κοινότητος *νὰ ἐπωφεληθοῦν αὐτῆς τῆς εὐκαιρίας*».

Τοιοῦτο κείμενον ἐπισύρει ἐν πρώτοις δύο παρατηρήσεις :

α) Περιέργως περιέχει βεβαίωσιν κατ' ἀλήθειαν ἀνυπάρκτου τουρκοκυπριακῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δεσμεύσεως. Διότι εἶναι γνωστὴ ἡ τηρηθεῖσα μέχρι τέλους εὐθέως ἀρνητικὴ στάσις, - θὰ ἠδύνατο μάλιστα κανεὶς νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ καὶ προσβλητικὴν ἔναντι τοῦ Γενικοῦ

Γραμματέως τοῦ Ο.Η.Ε., ἀλλὰ καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως - μὲ διάφορες δηλώσεις καὶ γραφικὰ «καμώματα», τοῦ Τουρκοκυπρίου ἡγέτου Ντεκτάς. Τὸ ἄλλο λοιπὸν ἤμπορεῖ νὰ σημαίνει ἢ ἀνωτέρω ἀναληθῆς βεβαίωσις ἀπὸ ἀδικαιολογήτους θωπείας καὶ ἐκδήλωσιν καταφανοῦς εὐνοίας πρὸς τὴν Τουρκοκυπριακὴν πλευρὰν, ἀπὸ κάλυψιν καὶ αὐτῆς τῆς ἀχαρακτηριστοῦ ἀρνήσεως τῆς πρὸς στοιχειώδη συνεργασίαν ; Τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συμβούλιον ἐμφανίζεται ἔτσι ὄχι ὡς ἀμερόληπτος τρίτος, ἀλλὰ ὡς ἀπονέμον εὐνοίαν πρὸς ἓνα τῶν μερῶν, καὶ μάλιστα ὑπὲρ τοῦ ὠφεληθέντος ἐκ διεθνῶς ἀνόμου πράξεως, ἐχούσης ἐπανειλημμένως καταδικασθῆ δι' ἀποφάσεων καὶ ψηφισμάτων ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ο.Η.Ε., τῆς τουρκικῆς κατοχῆς ! Καὶ ὑπὸ τοιαύτης εὐνοίας ἐμψυχούμενον δίδει καὶ τὰς πρὸς τὰ μέρη, ὀλεθρίας διὰ τὴν Κυπριακὴν Δημοκρατίαν, συστάσεις καὶ καταθλιπτικὰς ὑποδείξεις.

β) Καὶ ἀκόμη : εἰς τὸ πλαίσιον ἀκριβῶς τοιαύτης νοοτροπίας, οὐσιαστικῶς ἐκμηδενίζει τὴν διεθνῶς ἀναγνωριζομένην ὑπόστασιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἀφοῦ τὴν ἀγνοεῖ πλήρως, ὡς νὰ μὴ ὑπάρχη, καὶ ὀμιλεῖ μόνον διὰ δύο κοινότητας, τὴν Ἑλληνοκυπριακὴν καὶ τὴν Τουρκοκυπριακὴν. Μὲ τοιαύτην διατύπωσιν ἐπὶ πλέον ὑποβαθμίζει καὶ τὸν δημοκρατικώτατα μάλιστα ἐκλεγμένον, Πρόεδρον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας δι' ἀγνοήσεως τῆς, διεθνῶς ἀνεγνωρισμένης, ἐν λόγῳ ιδιότητός του, μὲ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἀπλῶς ὡς ἡγέτου τῶν Ἑλληνοκυπρίων, καὶ ἀκόμη μὲ τὴν ἐξίσωσίν του πρὸς τὸν ἐγκάθετον τῆς κατεχούσης Τουρκίας Τουρκοκύπριον «ἡγέτην» ! Ἀληθινὰ, ὅποια ταπεινώσις ! - Ἀμφότερα τὰ ὡς πρόσθεν ἐπισημαινόμενα, εἰς διεθνῆς κείμενον ἀπαντώμενα, ἀσφαλῶς καὶ δὲν εἶναι τυχαῖα...

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω κειμένου τώρα τῶν Συμπερασμάτων : Δι' αὐτῶν τὸ Εὐρωπαϊκὸν Συμβούλιον ρητῶς ὑποδεικνύει ὡς μίαν καὶ μοναδικὴν εὐκαιρίαν ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ διαπραγματεύσεις μὲ βάσιν τίς προτάσεις Κόφι Ἀνάν ! Καὶ μάλιστα συνδέει πρὸς αὐτὲς καὶ τίς εἰς τὰ ἐπόμενα Σημεῖα 17 καὶ 18 τῶν Συμπερασμάτων του προβλέψεις.

5.- Δι' ὅσους γνωρίζουν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν, τὰ Σημεῖα αὐτὰ εἶναι ἰδιαίτερος σκοτεινὰ καὶ ἀφίνουν πολλὰς ἀμφιβολίας, ὡς πρὸς τὸ τι πράγματι ἀπεφασίσθη εἰς τὴν Κοπεγχάγην ἐπὶ τῆς ἐντάξεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας.

Πράγματι : Ὅρίζεται εἰς τὰ Συμπεράσματα, ὅτι «Ἡ Ἐνωσις ἐπαναλαμβάνει, ὅτι εἶναι πρόθυμη νὰ προσαρμόσῃ τοὺς ὅρους τῆς διευθετήσεως στὴν συνθήκη προσχωρήσεως, σύμφωνα μὲ τίς ἀρχές, στίς ὁποῖες στηρίζεται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις» (Σημεῖον 17 ἐδάφ. α'). Δηλαδή, καὶ ὅταν αἱ δύο κοινότητες καταλήξουν εἰς μίαν διευθέτησιν, θὰ ἤμπορεῖ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις νὰ ἀλλάξῃ τοὺς ὅρους τῆς διὰ προσαρμογῆς των εἰς τὴν

συνθήκην προσχωρήσεως ; Και ποία ανάγκη προσαρμογής είναι δυνατόν να ανακύψει, όταν εκ προοιμίου, από τούδε, είναι δεδομένον, ότι ή ένταχθείσα Κυπριακή Δημοκρατία δέν πρόκειται βεβαίως να συμφωνήση εις διευθέτησιν αντίθετον πρός τήν συνθήκην προσχωρήσεώς της εις τήν Εύρωπαϊκήν Ένωσιν ; Και αυτή ή προσαρμογή θα γίνη αυτοβούλως, έρήμην τής Κυπριακής Δημοκρατίας ;

Και περαιτέρω, εις τὸ ἀκολουθοῦν ἐδάφιον β' τοῦ αὐτοῦ Σημείου 17 τῶν Συμπερασμάτων ὀρίζεται ὅτι : «Εἰς περίπτωσιν διευθετήσεως, τὸ Συμβούλιον, ἐνεργώντας ὁμόφωνα βάσει προτάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, θὰ ἀποφασίσῃ σχετικά μὲ προσαρμογὰς τῶν ὄρων προσχωρήσεως τῆς Κύπρου στὴν Ε.Ε, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τουρκοκυπριακὴ κοινότητα». Δηλαδή ; Τώρα, μὴ ἐπελθούσης ἀκόμη τῆς διευθετήσεως, ἡ ἀποφασισθεῖσα προσχώρησις τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εύρωπαϊκὴν Ένωσιν δέν ἀφορᾷ καὶ εἰς τὴν τουρκοκυπριακὴν κοινότητα, ὥστε οἱ ὅροι προσχωρήσεως νὰ χρειάζονται προσαρμογὰς, ὅταν γίνη ἡ διευθέτησις, διὰ νὰ καλύψουν καὶ τὴν κοινότητα αὐτήν ; Μὲ ἄλλας λέξεις, **ἡ συντελεσθεῖσα ένταξις τῆς Κύπρου εἰς τὴν Εύρωπαϊκὴν Κοινότητα ἀπεφασίσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον διὰ τὴν Ἑλληνοκυπριακὴν Κοινότητα ;** Ἀλλὰ τότε ἡ ένταξις τῆς Κύπρου δέν εἶναι καθαρὰ καὶ ἄνευ ὄρων, «χωρὶς ὑποσημειώσεις καὶ ἀστερίσκους», ὅπως τόσον ἐπιμένουν, ὑπεύθυνοι ταγοὶ μας καὶ μὴ, μετὰ συγχορδίας ποικίλων Μ.Μ.Ε., νὰ μᾶς πείσουν...

6.- Καὶ δέν εἶναι μόνον τὸ ἀνωτέρω Σημεῖον τοῦ κειμένου τῶν Συμπερασμάτων τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου **ἀποκαλυπτικόν**. Διότι καὶ τὸ ἀκολουθοῦν Σημεῖον 18 εἰς τὸ ἐδάφιον α' τὰ αὐτὰ προϋποθέτει διὰ τὴν αντίθετον περίπτωσιν, τῆς **μὴ ἐπιτεύξεως τελικῶς διευθετήσεως** τοῦ Κυπριακοῦ. Δί' αὐτήν, λέγει, «τὸ Εύρωπαϊκόν Συμβούλιον ἀπεφάσισεν ὅτι ... ἡ ἐφαρμογή τοῦ κεκτημένου στὸ βόρειο τμήμα τῆς νήσου ἀναστέλλεται ἕως ὅτου τὸ Συμβούλιον λάβει ὁμόφωνα διαφοροτικὴν ἀπόφασιν, βάσει προτάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς». Μὲ ἄλλας λέξεις, **ἡ ἀποφασισθεῖσα ένταξις τῆς Κύπρου δέν καλύπτει καὶ τὰ κατεχόμενα, ἐὰν δέν ἐπέλθῃ διευθέτησις** τοῦ Κυπριακοῦ.

Καὶ δέν τὰ καλύπτει οὔτε προσωρινῶς, ἔστω μόνον μέχρι τῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς τασσομένης διὰ τοῦ Σχεδίου Ἀνάν, μέχρι τῆς 28^{ης} Φεβρουαρίου 2003 προθεσμίας πρός διευθέτησιν, ἀφοῦ διὰ τὸν χρόνον ἀκριβῶς αὐτὸν ὀρίζει τὸ ἐπόμενον ἐδάφιον β' τοῦ ἰδίου Σημείου 18 τῶν Συμπερασμάτων, ὅτι «τὸ Συμβούλιον καλεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν σὲ συνεννόησι μὲ τὴν κυβέρνησι τῆς Κύπρου νὰ ἐξετάσῃ τρόπους, πού νὰ προωθοῦν τὴν οἰκονομικὴ ἀνάπτυξι τοῦ βορείου τμήματος τῆς νήσου καὶ νὰ τὸ ὀδηγήσουν ἐγγύτερα πρός τὴν Ε.Ε.». Προδήλως, διότι δέν ἀνήκει εἰς αὐτήν, **παρὰ τὴν ένταξιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας**.

7.- Τοιαῦται, ὡς ἀνωτέρω, ἀποφάσεις τῆς Συνόδου Κορυφῆς τῆς Κοπεγχάγης εὐλόγως μόνον τὴν ἀνησυχίαν εἰς κάθε σκεπτόμενον Ἑλληνα προκαλοῦν.

Καὶ ἡ ἀνησυχία προκαλεῖται :

α) ὄχι μόνον ἀπὸ τὸ γεγονός τῆς *ἐπιτακτικῆς προτροπῆς διευθέτησεως τοῦ Κυπριακοῦ μετὰ βίας τὰς προτάσεις Κόφι Ἀνάν*, αἱ ὁποῖαι, ὡς καταλυτικῶς κατεδείχθη διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου μου (ἀριθ. 5 ἕως 12), μὴ προσφέρουσαι λύσιν στοιχειωδῶς δικαίαν, ἀνεκτὴν, βιώσιμον καὶ λειτουργικὴν, θὰ ὀδηγήσουν ἀναποτρέπτως εἰς τὴν πλήρη ὑποδούλωσιν τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τοὺς Τούρκους. Προτροπῆς, ἡ ὁποία προβάλλει *καταθλιπτικὴ* ἐν ὄψει καὶ τῆς *ἐπισήμου δηλώσεως* τοῦ ἀρμοδίου διὰ τὴν διεύρυσιν Ἐπιτρόπου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Φερχόγκεν πρὸς τὸ Εὐρωκοινοβούλιον (τύπος τῆς 19.12.2002), κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐὰν ὁ κυπριακὸς λαὸς διὰ τοῦ προβλεπομένου ἀπὸ τὸ Σχέδιον Ἀνάν δημοψηφίσματος καταψηφίση τὴν προτεινομένην κατὰ τὸ Σχέδιον διευθέτησιν, τότε καὶ ἡ ἔνταξις ἀνατρέπεται !

Ὁ ἐκβιασμός εἶναι ἔτσι ἀπροκάλυπτος. Ὑποθέτω καὶ ἐλπίζω, ὅτι ὁ Κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς, μνήμων τοῦ κοινῶ ἔθνικοῦ μας παρελθόντος, κατὰ τὸ ὁποῖον οὐδέποτε οἱ Ἕλληνες ἐξηγοράσθημεν, δὲν θὰ ἀποφασίσῃ τώρα νὰ ἀμαυρώσῃ τὴν Ἱστορίαν μας καὶ νὰ ἀνταλλάξῃ τὴν ἐλευθερίαν του (ἀμέσως ἀπειλουμένην διὰ τῆς, κατὰ τὸ Σχέδιον Κόφι Ἀνάν, προγραμματισμένης τουρκοποιήσεώς του) μετὰ τὴν, διὰ τῆς ἐντάξεως εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν, ἐπαγγελλομένην μεγαλυτέραν οἰκονομικὴν του εὐμάρειαν.

β) Ἀλλὰ ἡ ἔθνικὴ ἀνησυχία προκαλεῖται ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα : μετὰ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους τῆς ἐντάξεως, διὰ τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς εἰς μόνην τὴν Ἑλληνοκυπριακὴν Κοινότητα, *οὐσιαστικῶς νὰ διχοτομεῖται ἤδη ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία.* Καὶ αὐτὸ μετὰ περιφρόνησιν παγίου κανόνος τοῦ Διεθνoῦς Δικαίου, κατὰ τὸν ὁποῖον - ἅς ἐπαναληφθῇ - ἡ κυριαρχία τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας δὲν κατελύθη λόγῳ τῆς τουρκικῆς κατοχῆς καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν κατεχομένων. Ὡστε ἡ πραγματικὴ ἀδυναμία ἀσκήσεώς της οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἐντάξεως νὰ δύναται νὰ ἔχῃ.

Φυσικὰ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις, ἐὰν ὄντως ἐπιθυμοῦσε ἄρσιν τοῦ πραγματικοῦ αὐτοῦ ἐμποδίου, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ πειθαναγκάζῃ τὸν μαρτυρικὸν Κυπριακὸν λαὸν εἰς «λύσιν» διεθνῶς πρωτόγνωρον καὶ ἐξωφρενικὴν, ἀντιστρατευομένην πρὸς τὸ Διεθνὲς Δίκαιον καὶ ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε ἀποφάσεις ἀρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ο.Η.Ε., ἐξωφθάλμως ἄδικον καὶ ὀδηγοῦσαν μόνον εἰς τὴν ὀλοκληρωτικὴν ὑποδούλωσιν. Ἀντιθέτως, θὰ

διεδήλου πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ὅτι ἡ ἔνταξις καλύπτει καὶ τὰ κατεχόμενα, ὅποτε καὶ οἱ εἰς αὐτὰ ἐγκλωβισμένοι Τουρκοκύπριοι - διότι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι θύματα τῆς τουρκικῆς εἰσβολῆς (καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ καταλαβαίνουν, ἀπόδειξις τὰ πρόσφατα συνθήματά των εἰς τὴν Λευκωσίαν, κατὰ διαδήλωσιν ἐναντίον τοῦ Ντεκτάς, : «δὲν εἴμαστε Τοῦρκοι, εἴμαστε Κύπριοι !») -, ἐν ὄψει τῶν ἐκ τῆς ἐντάξεως οἰκονομικῶν καὶ λοιπῶν πλεονεκτημάτων, θὰ ἐπειθανάγκαζαν τὴν ἐγκάθετον ὑπὸ τῶν Τούρκων «ἡγεσίαν» των εἰς φρόνιμον συνδιαλλαγὴν. Καὶ τὸ Κυπριακὸν ἀνωδύνως δι' ὅλους θὰ ἐπελύετο.

8.- Τὸ Κυπριακὸν ἐδημιουργήθη διὰ τῆς τουρκικῆς εἰς τὴν Κύπρον εἰσβολῆς τὸν Ἰούλιον-Αὐγούστον 1974 καὶ τῆς ἔκτοτε διεθνῶς ἀνόμου κατοχῆς τοῦ 40% περιήπου τοῦ ἐδάφους τῆς. Καὶ ἀκριβῶς τὴν τουρκικὴν αὐτὴν εἰς τὴν Κύπρον εἰσβολὴν καὶ κατοχὴν ἀπεδοκίμασεν ἐπισημῶς, ἀμέσως ἀλλὰ καὶ ἐπανειλημμένως ἔκτοτε, ὁ Ο.Η.Ε. δι' ἀποφάσεων ἀρμοδίων ὀργάνων του, διὰ τῶν ὁποίων καὶ ἐκλήθη ἡ Τουρκία νὰ ἀποσύρῃ τὰ κατοχικὰ τῆς στρατεύματα. Καὶ ἡ Διεθνὴς ἐν γένει Κοινωνία, οἱ Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ καὶ ὅλα τὰ κράτη, συνετονίσθησαν πρὸς τὶς ἀποφάσεις αὐτές. Δι' ὄν λόγον καὶ ἡ κατὰ τὴν 13.2.1975 μονομερῆς ἀνακήρυξις «Ὁμοσπονδιακοῦ Τουρκοκυπριακοῦ Κράτους» ἀπεδοκίμασθη ρητῶς μὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 367/1975 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ασφαλείας, καὶ ἡ μετὰ ἀπὸ ἀρκετὰ ἔτη, συγκεκριμένως τὴν 15.11.1983, γενομένη ἀνακήρυξις «Τουρκικῆς Δημοκρατίας τῆς Βορείου Κύπρου» δὲν εἶχε καλλιτέραν τύχην, ἀφοῦ τὸ ψευδοκράτος, μὲ ἐξαιρέσιν τὴν Τουρκίαν πού τὸ συνέστησε, μέχρι σήμερον παρ' οὐδενὸς ἄλλου κράτους τοῦ κόσμου ἀνεγνωρίσθη.

Πῶς λοιπὸν τώρα αἱ θέσεις αὐταὶ ἐγκαταλείπονται ἀπὸ αὐτὸν τὸν Γενικὸν Γραμματέα τοῦ Ο.Η.Ε. μὲ τό, πλήρως νομιμοποιῶν τὰ ἀνόμως τετελεσμένα καὶ ὀδηγοῦν ἀναποτρέπτως εἰς τὴν ὀλοκληρωτικὴν τουρκοποίησιν τῆς νήσου, Σχεδιὸν του ; Καὶ πῶς ἔρχεται ἐνθερμος θιασώτης τοιοῦτου Σχεδίου, ὡς μίας καὶ μοναδικῆς δῆθεν εὐκαιρίας διευθετήσεως τοῦ Κυπριακοῦ, καὶ αὐτὴ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις, μὲ τὶς ἀποφάσεις τῆς συνόδου κορυφῆς τῆς Κοπεγχάγης, προβαίνουσα μάλιστα δι' αὐτῶν, ὡς προεξετέθη, καὶ εἰς θεσμοποίησιν ἀπὸ τοῦδε τῆς διχοτομήσεως τῆς Κύπρου ; Καὶ ὅλα αὐτά, ὅταν σταθερὰ καὶ ἀμετάβλητος ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς ὑπῆρξεν ἀπ' ἀρχῆς καὶ διεκηρύσσετο, μέχρι καὶ προσφάτως ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν παροῦσαν Κυβέρνησιν, ἡ θέσις, ὅτι τὸ Κυπριακὸν εἶναι ἀποκλειστικῶς ζήτημα ξένης ἐπιδρομῆς καὶ ἀνόμου καταλήψεως καὶ κατοχῆς τμήματος ἐδάφους ἀνεξαρτήτου κράτους, τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ; Καὶ πῶς ἐγκαταλείπεται τώρα ἡ παγία αὐτὴ ἑλληνικὴ θέσις διὰ τῆς ἀποδοχῆς, ἔστω

ως βάσεως επίλυσεως του Κυπριακού, του τερατώδους Σχεδίου Ανάν ; Και ποία συγκεκριμένως εκ των ρυθμίσεων αυτού ήμπορεί να αποτελέση όντως βάσιν προς επίτευξιν δικαίας και βιωσίμου λύσεως του Κυπριακού ;

Είς τοιαύτα έρωτήματα άπάντησις στοιχειωδώς έθνωφελής δυστυχώς δεν ύπάρχει !...

Έπομένως, δι' όσους σκέπτονται και δεν έθελοτυφλούν, εν όψει της άβιάστου πραγματικότητας, ως άνελύθη δια των άνωτέρω, ή σημειωθείσα εξέλιξις του μεγάλου αυτού έθνικού μας θέματος φρονίμως έχαρακτηρίσθη ως παταγώδης άποτυχία της κατά τα τελευταία έτη άσκηθείσης έξωτερικής μας πολιτικής.

9.- Και ό χαρακτηρισμός δεν ήμπορεί να είναι ευτυχέστερος και δια τα άλλα έθνικά μας θέματα. Διότι συντρέχουν δυστυχώς μόνον δυσμενείς εις βάρος μας εξελίξεις. Έτσι, δια τας σχέσεις μας, φέρ' ειπεΐν, με την **Τουρκίαν**, άρκει ή υπόμνησις, ότι αί τουρκικαί προκλήσεις και παραβιάσεις του έθνικού μας χώρου όκταπλασιάσθησαν κατά τó τρέχον εν συγκρίσει προς τó προηγούμενον έτος, παρά τις τόσες ειλικρινείς από έλληνικής πλευράς προσπάθειες προσεγγίσεως, άκόμη και συμπαραστάσεως προς την γείτονα χώραν. Ή, δια τας σχέσεις μας με τó κρατίδιον των **Σκοπίων**, άρκει ή υπόμνησις ότι εξέπνευσεν ήδη ή ισχύς της τόσον ταπεινωτικής δια την Ελλάδα, «ένδιαμέσου» καλουμένης, συμφωνίας της Νέας Υόρκης του Σεπτεμβρίου 1995, σχετικής προς τó όνομά του, χωρίς να έξευρεθί λύσις, ακριβώς λόγω της άδιαλλάκτου έμμονής του κρατιδίου εις την οικειοποίησιν του έλληνικού όνόματος της Μακεδονίας· και άκόμη, ότι μέσω αυτού καθημερινώς γιγαντοΐται διεθνώς δήθεν άλυτρωτική, εις την πραγματικότητα ευθέως έπεκτατική, εις βάρος του έθνικού μας χώρου έκστρατεία του. Ή, δια τας σχέσεις μας με την **Άλβανίαν**, άρκει ή υπόμνησις, ότι παρά τας πολλαπλās προς αυτήν ευεργεσίας μας, κυρίως δια της άποδοχής εκατοντάδων χιλιάδων έξ αυτής μεταναστών εις την χώραν μας, άντιθέτως ή ίδια συνεχίζει τας παραβιάσεις άνθρωπίνων δικαιωμάτων της εκεί Έλληνικής μειονότητας. Κλπ., κλπ.

10.- *Η καταγραφή της πραγματικότητας αυτούσιου, χωρίς έξωραϊσμούς, γυμνης ως έχει, ύπηρετεΐ άληθώς, μόνον αυτή, τα έθνικά συμφέροντα.* Δι' αυτό και ή έπισήμανσις άναμφισβητήτων άληθειών σχετικώς προς τó τερατώδες σχέδιον διευθετήσεως του Κυπριακού του Γενικού Γραμματέως του Ο.Η.Ε. *Κόφι Ανάν* (προηγούμενον άρθρον μου), αλλά και ως προς τó τι πράγματι άπεφασίσθη κατά την σύνοδον κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένώσεως της 12.12.2002 εις *Κοπεγχάγην* (παρόν άρθρον) προσλαμβάνει διαστάσεις *έθνικού καθήκοντος*. Τό τοιοΐτο έθνικόν του

καθῆκον ἐξεπλήρωσε καὶ ὁ γράφων διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναπτύξεων του· ἀφόβως, ἀλλὰ καὶ ἀπαθῶς. Χωρὶς καμμίαν διάθεσιν ἀντιπαλότητος ἢ ἀντιθέτως, συνοδοιπορίας πρὸς οὐδένα. Ἄλλωστε οἱ ἔννοιες «συμπολιτεύσεως» ἢ «ἀντιπολιτεύσεως» ἐξ ὀρισμοῦ ὑπῆρξαν πάντοτε καὶ παρέμειναν παντελῶς ξέναι πρὸς τὴν διανοητικὴν του ἐντιμότητα. Εἶχον ἄλλωστε λειτουργικῶς ἀποκλεισθῆ ἤδη κατὰ τὸν προηγηθέντα δικαστικὸν του βίον σχεδὸν τριῶν δεκαετηρίδων.

Μοναδικὴ λοιπὸν μέριμνα ἢ ὑπηρετήσεις τῆς ἀληθείας. Καί, μέσῳ αὐτῆς, τῆς πολυπαθοῦς ἐθνικῆς μας κοινότητος. Ἀπὸ ἀγάπη ἀσίγαστη πρὸς τὴν Ἑλλάδα μας καὶ τὴν ἀδιατίμητη θυγατέρα της, τὴν δεινοπαθοῦσαν Κύπρον.-

Νέα Πεντέλη, 20ῆ Δεκεμβρίου 2002.

Χρῆστος Α. Σαρτζετάκης